

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ В ГОРСКИЯ СЕКТОР

**ДО: Г-н РОСЕН ЖЕЛЯЗКОВ –
Председател на 49 НС на Р. България**

**Г-н НИКОЛАЙ ДЕНКОВ –
Министър-председател на Р. България**

**Г-н РУМЕН РАДЕВ –
Президент на Р. България**

Ръководствата на парламентарните групи на:

Коалиция “ГЕРБ-СДС“

Коалиция „ПП-ДБ“

ПП“ВЪЗРАЖДАНЕ“

ПП“ДВИЖЕНИЕ ЗА ПРАВА И СВОБОДИ“

Коалиция „БСП ЗА БЪЛГАРИЯ“

ПП „ИМА ТАКЪВ НАРОД“

Всички народни представители

Медиите в Р. България

П О З И Ц И Я

З А

ЗАПАЗВАНЕ ПРАВНАТА ФОРМА НА ДЪРЖАВНИТЕ ГОРСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ПОЛИТИЦИ,

Заявяваме нашето несъгласие с предложението на финансовия министър пред заседание на Министерски съвет от 06.03.2024 за преобразуването на държавните горски предприятия в еднолични акционерни дружества.

Мотивите, изтъкнати от Министерство на финансите за това предложение са, че то е водеща институция по координация на процесите по присъединяване към еврозоната, в това число и на Плана за действие за изпълнение на последващите ангажименти след присъединяването към ERM II, както и на Националния план за възстановяване и устойчивост.

В качеството си на водещи заинтересовани страни в горския сектор следим процеса относно поетите ангажименти на България за присъединяване към Валутния механизъм II и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие /ОИСР/. Респективно сме наясно с последователната позиция на Министерство на земеделието и храните от момента на изготвяне на Закон за

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ В ГОРСКИЯ СЕКТОР

горите (приет 2011 г.) до днес, която е основана на сериозна аналитична работа, относно отговорностите и задълженията на шестте държавни горски предприятия и съответствието им с Насоките на ОИСР за корпоративно управление.

Позицията на Министерство на земеделието и храните като министерство с функционална компетентност по отношение на дейността, управлението и функционирането на държавните горски предприятия е **за запазване на тяхната правна форма!** Ние подкрепяме и стоим изцяло на същата позиция!

Основания за нашата категоричност са: последователно изготвените във времето след 2017 година анализи от принципала на държавните горски предприятия - МЗХ, относно изясняване характера на осъществяваната от тях дейност – предимно търговски или предимно публични функции и политики. Въз основа на становището на МЗХ по анализа, направен през 2020 г., Агенцията за публични предприятия и контрол извършва на свой ред собствен анализ. Последният е приет с Решение на МС 231 от 18.03.2021 г. И в двата цитирани документа категорично се показва, че характерът на осъществяваната дейност от шестте държавни горски предприятия има **незаменими и неотменими публични функции**. *ДП изпълняват публични политики от висока обществена значимост, които се обезпечават чрез стопанската им дейност.*

Насоките на ОИСР са препоръчителен стандарт, според който правителствата следва да упражняват правата, свързани с държавната собственост по такъв начин, че да се избегне както пасивността и безстопанствеността, така и прекомерната държавна намеса. Насоките на ОИСР нямат задължителен характер и не дават конкретни регламенти или предписания към националното законодателство. *Тяхната цел е да очертаят общите принципи на добро управление на държавната собственост, равнопоставено с останалите субекти.* При анализ на Насоките на ОИСР се разбира, че преобразуването на държавните горски предприятия в еднолични акционерни дружества или еднолични дружества с ограничена отговорност би било наложително и адекватно на Насоките на ОИСР само при положение, че на държавните предприятия по чл.163 от Закона за горите не са наложени цели на обществена политика и са ангажирани само с икономическа, т.е. търговска дейност. Това не отговаря на вменените и определени със Закона за горите и други специални закони и подзаконова нормативна уредба задължения, роли и отговорности на държавните горски предприятия. Нещо повече - изцяло подкрепяме и позицията на МЗХ в становищата им до МФ, че предложеното преобразуване на тези предприятия в търговски дружества и превръщането им по този начин в обикновени участници на свободния пазар, ги излага на реалния риск от фалит, ликвидация, загуба на социалните придобивки и освобождаване на лесовъдския персонал, както и разпродаване на държавно имущество като имоти, сгради и дори гори.

Подобна реформа беше тествана в края на 90-те години. Същата завърши с тежки последици за горската система поради допуснатата приватизация на

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ В ГОРСКИЯ СЕКТОР

държавните фирми за дърводобив, създадени като ЕАД. Те бяха източени и ограбени от една страна, а от друга страна - държавните горски стопанства бяха трансформирани в държавни лесничейства на бюджетна издръжка, които бяха оставени /както повечето администрации/ без финансови средства за изпълняване на техните важни функции, въпреки че подsigуряваха сериозни приходи в Републикански бюджет. Тази мащабна приватизация на държавния дърводобив, отчетена като грешка, доведе днес до липсата на качествени работници в дърводобивния бизнес, които заминаха на работа в Западна Европа, за да търсят по-достойни работни заплати и условия на труд. Финансовият колапс в държавните лесничейства в края на 2000 година доведе до сериозно социално напрежение и дори до ефективна стачка, в резултат от която беше създадена Държавна агенция по горите към Министерски съвет. Това беше началото на реформата, завършена с новия Закон за горите от 2011 година. В резултат от тази реформа днес имаме финансово стабилни държавни горски предприятия, които създават предсказуема работна среда за работещите в тях професионалисти.

Сегашната вътрешна структура на управление на горската система след приемането на ЗГ (2011) се доказва като успешна за ефективното развитие и прилагане на съвременни, европейски и национални, позитивни стопански практики в българските гори. Държавните горски предприятия са отговорни за управлението на близо 75% от площта на всички български гори, покриващи 35% от територията на страната. Съгласно Закона за горите тези горски предприятия имат предимно публични функции, като сред отговорностите им няма водещи търговски задачи. Те се явяват ключов инструмент за реализиране на общоевропейските и националните политики в горите, свързани с: прилагането на многофункционално и сложно, природосъобразно лесовъдство; охраната на горските територии; защитата на насажденията от пожари, болести и вредители; изграждане и поддържане на горските пътища; обезпечаване на свободния достъп в горите; подобряване условията за рекреация в горските територии; повишаване приноса на горите за противодействие на климатичните промени; опазване на биоразнообразието и вековните гори; осигуряване устойчивост на възпроизводство на недървесните горски ресурси и дивеча; поддържане и опазване на питейните водоизточници; пречистване и подобряване качеството на въздуха в и около населените места; противодействие на почвената ерозия; формиране на разнообразен природен ландшафт; опазване на историческата памет, чрез грижите за природно-исторически обекти и т.н.. *Държавните горски предприятия са не само отговорни, но и незаменими при осигуряване на изпълнението на всички тези публични функции.*

Следва да се добави, че държавните горски предприятия в България са с правна форма и функции, подобни или еднакви спрямо други държави членки на ЕС и ОИСР, което навежда на извода, **че настоящата правна форма и уредба на държавните горски предприятия по чл.163 от Закона за горите не е уникална за Европа и е възприета от международното право.**

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ В ГОРСКИЯ СЕКТОР

В Заключение твърдим, че чрез досегашната форма на съществуване на шестте държавни горски предприятия, създадени със Закона за горите (2011), има всички предпоставки държавните горски територии да осигуряват научно-обоснования баланс между социални, екологични и икономически функции на горите, в съответствие със стратегическите документи на ЕС и Р. България и в хармония с Насоките на ОИСР.

Списък на организациите/заинтересованите лица от ГОРСКИЯ СЕКТОР/, подкрепящи настоящата обща позиция, както следва:

**нелия ИВАНОВА
НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ И ГОРСКО СТОПАНСТВО“
КТ „ПОДКРЕПА“**

**роф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
СЪЮЗ НА ЛЕСОВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ**

**нтоний СТЕФАНОВ
СДРУЖЕНИЕ „БУЛПРОФОР“**

**нж. Тома БЕЛЕВ
АСОЦИАЦИЯ НА ПАРКОВЕТЕ В БЪЛГАРИЯ**

**оц. Д-р Георги КОСТОВ
ЛЕСОТЕХНИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ**

**-р. Александър ДУНЧЕВ
ИНИЦИАТИВА „ЗЕЛЕНИ ЗАКОНИ“**

**-р. Меглена ПЛУГЧИЕВА
ИНСТИТУТ ЗА ИКОНОМИКА И МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ**

**г.
Гр.София**